

Carla Schiappa-Burdet

DOE EN DENK ALS
Harry Potter

Loyaal, moedig, eerlijk, dienend,
twijfelend, leidend, bescheiden...

INHOUD

INLEIDING	11
HARRY HEEFT VEERKRACHT	19
HARRY HEEFT GEEN GEVOEL VOOR MODE	27
HARRY ACCEPTEERT ZIJN LITTEKEN	33
HARRY HEEFT BRITS FLEGMA	37
HARRY IS DE LIEVELING VAN DE DOCENTEN	43
HARRY IS EEN TEAMSPELER	51
HARRY IS EEN FILOSOOF	55
HARRY HEEFT EEN BAND MET DE DIERENWERELD	61
HARRY IS GOED VAN DE TONGRIEM GESNEDEN	69
HARRY IS EEN GROTE DROMER	77

DOE EN DENK ALS HARRY POTTER

HARRY VERZET ZICH SOMS TEGEN HET LOT	83
HARRY BLIJFT BESCHEIDEN ONDANKS ZIJN ROEM	89
HARRY LAAT ZIJN ANGST NIET ZIEN	97
HARRY IS TROUW AAN ZIJN MENTOR	103
HARRY HOUDT NIET VAN OPPERVLAKKIGHEID	107
HARRY MAAKT ZIJN EIGEN KEUZEN	113
HARRY KAN GOEDE RAAD GEVEN	119
HARRY IS MOEDIG	123
HARRY IS EEN ROMANTICUS	127
HARRY IS EEN TROUWE VRIEND	133
HARRY IS MELANCHOLIEK	141
HARRY IS EEN GETALENTEERD SPORTER	147

INHOUD

HARRY IS EEN DOORZETTER	151
HARRY IS VRIJGEVIG	155
HARRY OMZEILT SOMS DE REGELS	159
HARRY HOUDT CONTROLE	163
WELKE LERAAR VAN ZWEINSTEIN BEN JIJ?	169
BIBLIOGRAFIE EN FILMOGRAFIE	185

INLEIDING

Harry Potter is dé literaire saga die twee eeuwen verbindt: de 20e eeuw waarin het verhaal zich afspeelt en waarin veel lezers zijn geboren, en de 21e waarin de meeste delen zijn uitgekomen. Tussen de uitgave van het eerste boek, *Harry Potter en de steen der wijzen* (1997) en van de laatste film, *Harry Potter en relieken van de dood, deel 2* (2011), verstreken dertien jaar. In de tijd van zeven delen, of 3424 bladzijden, zijn de ‘Potterheads’ opgegroeid samen met Harry, Ron en Hermelien. We vonden het heerlijk om Draco te haten of te lachen om Marcel Lubbermans. We hebben gefantaseerd dat we slenterden over perron 9¾, de Wegisweg of door de gangen van Zweinstein. En we hebben woorden toegevoegd aan onze woordenschat: Zwerkbal, Sorteelhoed en de Nimbus 2000.

Er is een waar parallel universum ontstaan. De fans van het eerste uur zijn ouder geworden, sommigen hebben inmiddels kinderen en op hun beurt

de 'Potterhead-cultuur' doorgegeven aan de volgende generatie. Desondanks zijn ze nog altijd elf en wachten ze op hun toelatingsbrief voor Zweinstein. De tijd heeft Harry Potter omgevormd tot een generatieverbinder, een klassieker uit de literatuur en de film.

Laten we het eens over de boeken en films hebben! Net als bij *Lord of the Rings* of *Game of Thrones* bestaat er een tweedeling tussen het boekenteam en het filmteam. Veel Harry Potterfans hebben eerst de boeken ontdekt en daarna de verfilming ervaren als een vuurwerkshow van beeld en geluid. Omgekeerd bracht de passie voor Harry Potter sommige filmliefhebbers ertoe in de boeken te duiken, iets wat ze anders nooit hadden gedaan. Mogelijk werd de aanzet tot die nieuwe leeswoede gegeven door een Potterhead-ouder of -docent die begreep hoe rijk het werk van J.K. Rowling is. En dan heb je nog de puristen die niet overweg kunnen met de twee verschillende versies (het boek en de film) en op het witte doek alleen de verschillen en filmische vrijheden zien ten opzichte van de oorspronkelijke tekst, alsof een klassiek werk was vertaald in een moderne taal.

Ik zal me maar meteen verontschuldigen bij de puristen; ik ben geen academische Potterhead: ik spring zonder scrupules van boek naar film. Ik kan een filmmarathon kijken of een willekeurige dvd kiezen, net waar ik op dat moment zin in heb. Ik kan de oorspronkelijke film kijken en dan genieten van de verschillen met de Franse vertaling die ik uit mijn hoofd ken. Of ik lees een hoofdstuk terwijl ik dezelfde scène op tv bekijk. Kortom, ik zie mezelf als een fladderende Potterhead en kan onbevooroordeeld van de ene versie naar de andere gaan (J.K. Rowling heeft immers veel invloed gehad op de verfilming van haar boeken!).

Misschien heb je als puber of later meegemaakt dat mensen meewarig glimlachten of minachtend keken als je vertelde hoe dol je was op Harry Potter. Al te lang heeft Harry Potter het imago gehad van een tienerserie, van een verzonnen verhaal dat zich afspeelt op de middelbare school met jongeren in de hoofdrol, zoals *Scream*, *American Pie* of *Glee*. In de ogen van sommigen draaide het slechts om een drietal pubers op een school die wat aan magie deden. Dat doet het verhaal enorm tekort en is echt zonde! Of je nu tien, dertig of vijftig bent, of je nu toverstafjes verzamelt of Nimbus 2000'en, of

je nu een rood met gouden sjaal of een groen met zilveren stropdas draagt, of je kat nu Knikkebeen of je rat Schurfie heet, of je nu 'leviooosa' zegt of 'leviosaaa', of je nu een tatoeage hebt van de Gouden Snaai of van de Relieken van de dood... je mag er trots op zijn dat je een Potterhead bent!

We kunnen hier niet alles behandelen wat het succes van Harry Potter verklaart. De complexe personages en de finesses in het scenario spelen natuurlijk een grote rol. Dat geldt ook voor de verschillende lagen in een Harry Potterverhaal en de vele parallelle werelden waarin het speelt: *Harry Potter* wemelt van de verwijzingen naar de klassieke mythologie zoals Pluisje, de driekop-pige hond, Felix de feniks of het labyrint in het Toverschooltoernooi. De historische verwijzingen geven de boeken een andere dimensie: er is een parallel tussen de nazi-ideologie, het totalitarisme en Voldemort. Het leger van Perkamentus zou een groep verzetsstrijders voorstellen die probeert de duistere macht omver te werpen, Dorothea Omber lijkt de opdracht te hebben om de vrije wil en kritische geest van de massa te ondermijnen en

1. Pour aller plus loin, lire : Damien BRIDONNEAU, *Harry Potter et l'histoire*, Éditions de l'Opportun, 2021

‘Harry, ik wil dat je goed luistert.

Je bent geen slecht persoon.

Je bent een heel goed mens, die heel nare dingen heeft meegemaakt (...). We hebben allemaal een licht- en een schaduwkant. Wat telt, is vanuit welke basis we besluiten te handelen.

‘Dat maakt uiteindelijk wie we echt zijn.’

– Sirius Zwarts tegen Harry,
Harry Potter en de Orde van de Feniks (2007)

HARRY HEEFT VEERKRACHT

‘Af en toe vergeet ik hoe groot je nu bent.
Af en toe zie ik nog het jongetje in de kast.’

– Perkamentus tegen Harry,
Harry Potter en de Halbloed Prins (2009)

De allereerste scène in de allereerste film, *Harry Potter en de Steen der Wijzen*, schildert hoe Harry als baby te vondeling wordt gelegd. Perkamentus, gehuld in een lange paarse cape, en professor Anderling in haar Faunaatgedaante de kat leggen het kind midden in de nacht voor een Dreuzelhuis en verdwijnen. Er zijn leukere manieren om je leven te beginnen...

De dood van Harry's ouders, die zijn vermoord door Voldemort terwijl ze hun kind probeerden te beschermen, is een drama en vormt de rode draad in de hele intrige. James en Lily Potter zullen dankzij de magie in vrijwel elk deel en steeds duidelijker hun opwachting maken. Zo krijgt Harry in *Harry Potter en de Steen der Wijzen* voor de Spiegel

van Neregeb (spiegelbeeld van begeren) een visioen van zijn ouders: 'Voor het eerst in zijn leven zag hij zijn familie. Binnen in zijn lichaam deed iets hem pijn, een mix van blijdschap en verdriet.'

Zijn grootste wens is even simpel als onmogelijk voor een wees: hij wil bij zijn familie zijn. Als hij drie jaar is, komt hij er via tussenkomst van de Dementors achter dat zijn ouders dood zijn. Het jaar erna redt de schaduw van zijn ouders hem nog een keer uit de handen van Voldemort. Later zal hij vaker herinneringen aan zijn familie krijgen dankzij Severus Sneep en de Hersenpan. In het laatste deel komen Lily en James Potter uit de Steen van Wederkeer om hem te helpen. Deze verschijningen wissen zijn verdriet niet uit, maar helpen hem wellicht om mettertijd de situatie te aanvaarden.

Het woord veerkracht doelt eigenlijk op een kerel van staal die na vervorming weer in zijn oorspronkelijke staat terugkeert. Het is het vermogen van een persoon om traumatische ervaringen te boven te komen. Neem Dexter, een rol die in de gelijknamige Amerikaanse tv-serie wordt gespeeld door Michael C. Hall. Dexter, ook een gekwelde held, is als kind getuige van de gewelddadige dood van

zijn moeder. Hij wordt geadopteerd door een politieman uit Miami, die zijn trauma's en zijn moorddadige neigingen opmerkt en hem leert ermee om te gaan. Hij wordt een expert in de forensische geneeskunde, gespecialiseerd in de analyse van bloedsporen. Hij kan echter niet loskomen van het trauma dat hij heeft onderdrukt: Dexter wordt seriemoordenaar. Hij slaagt er dus niet in het hele proces van veerkracht te doorlopen.

Na de dood van zijn ouders wordt baby Harry dus toevertrouwd aan zijn oom en tante, de Duffelingen, Dreuzels die van de jongen hun voetveeg maken. Harry's even oude neef Dirk wordt overladen met genegenheid en cadeaus (37 cadeaus voor z'n elfde verjaardag!), terwijl Harry het huishouden moet doen, het ontbijt moet maken en zich moet laten vernederen. Hij moet op zijn kamer blijven en doen alsof hij niet bestaat... overigens zal hij pas op Zweinstein een echte slaapkamer krijgen, want tot zijn twaalfde slaapt hij in het kleine hok dat ze hem hebben toebedeeld, de befaamde 'bezemkast', aan de Ligusterlaan nummer 4.

Ondanks het traumatische verlies van zijn ouders en zijn ongelukkige jeugd klaagt Harry niet over

*‘Noem je dat een toverspreuk? Geef toe dat het
waardeloos ging! Ik heb maar een paar simpele
bezweringen gedaan en het werkte elke keer!*

*Bijvoorbeeld... Occulus Reparo!....
Alle uilenballen, je bent Harry Potter!’*

– Hermelien,
Harry Potter en de Steen der Wijzen (2001)

HARRY HEEFT GEEN GEVOEL VOOR MODE

‘Heb je dan geen greintje klasse?’

– *Harry Potter en de Relieken van de Dood*, deel 2 (2011)

Ook al blinkt Harry Potter uit door zijn moed en vastberadenheid, hij doet ons niet versteld staan door zijn fantastische kledingstijl: saaie T-shirts, ruitjesbloezen, te wijde jeans... Toen hij nog bij de Duffelingen woonde, kreeg Harry vaak de afdankertjes van Dirk (van wie we allemaal weten dat hij een heel ander postuur had dan Harry!). Zijn gebrek aan stijl is ook deels te wijten aan zijn beperkte financiële middelen.

Als hij op Zweinstein komt, kan Harry zijn versleten overhemden in de ban doen en in de massa opgaan dankzij het verplichte schooluniform. Zijn dassen, sokken en jasjes met embleem vertonen de kleurencode rood-goud van Griffoendor. Voor Harry geen merken of opval-

lende logo's; het wapen van Griffoendor is hem genoeg. Een van de schaarse momenten dat hij er gelikt uitziet is het traditionele kerstbal van het Toverschooltoernooi (*Harry Potter en de Vuurbeker*): Harry is gekleed in een rokkostuum met strikje, maar hij is minder te beklagen dan zijn vriend Ron in zijn geërfde dwaze kostuum van fluweel.

In navolging van Guust Flater met zijn groene coltrui of van Lucky Luke met zijn laarzen en hoed heeft Harry zijn stijl gebaseerd op één enkele accessoire waaraan je hem meteen herkent: zijn bril. Anders dan de stijlvolle monturen van de Blues Brothers of de Men in Black, draagt Harry een ziekenfondsbrilletje à la John Lennon, dat hem soms de bijnaam 'Brillemans' oplevert onder bepaalde Zwadderaars. De bril weerspiegelt zijn persoonlijkheid en zijn integraal met zijn personage verbonden: Sybilla Zwamdrift, Jammerende Jenny of Rita Pulpers dragen heel andere monturen.

Harry groeit in de saga op van jongen en puber tot volwassene, maar blijft erg traditioneel: geen tatoeage, geen piercing of opgeschoren kapsel. In het zesde deel waagt hij zich net aan een hoodie, maar dan wel in een heel klassieke en Britse kleur

zoals bordeaux of kaki. De look van Harry is dus heel klassiek en basaal, om niet te zeggen... saai.

Net als Harry heb jij vast geen behoefte aan uitsluitend buitensporig dure merkkleding of je tot in de puntjes op te poetsen om je draai te vinden. Je hebt vast belangrijkere missies te vervullen dan shoppen, zoals uitzoeken wie de geheime kamer heeft geopend, de beker winnen op het Toverschooltoernooi of de Relieken van de Dood vinden. Uiterlijk is voor jou niet belangrijk en de indruk die je achterlaat berust niet op kleding.

Als je niet bijzonder dol bent op kleding of er domweg geen tijd voor hebt, kies dan een paar basisstukken die overal bijpassen: een neutrale basis kan bijvoorbeeld een spijkerbroek zijn. Kies er tops, hemden of truien bij die lekker zitten. Afhankelijk van je dagprogramma kun je je kleding afstemmen op een vergadering, boodschappen doen of borrelen met vrienden. Het is handig om te gaan voor klassieke en elegante stukken, simpel en in neutrale kleuren.

Wees milieubewust. Je voorkomt overconsumptie door kwaliteit boven kwantiteit te kiezen: ga

VOEG MEER MAGIE TOE AAN JE LEVEN!

**Maak kennis met de levenslessen van de beroemdste
tovenaars ter wereld**

In *Doe en denk als Harry Potter* inspireert de tovenaarsleerling je niet alleen door zijn magische krachten, maar ook door zijn schijnbaar doodgewone dreuzeleigenschappen. Leer om net als Harry volhardend en genereus te zijn, voor je vrienden op te komen, moeilijke situaties het hoofd te bieden, van je fouten te leren en te luisteren naar je emoties – ook zonder toverkunst!

**KOS
M•S**

NUR 770
Kosmos Uitgevers,
Utrecht / Antwerpen